

Alkotmánybíróság

Budapest

Donáti u. 35-45.

1015

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/1654-0/2016
Érkezett:	2016 SZEPT 30.
Példány:	3
Melléklet:	7+12 db
Kezelőiroda:	

DL2536000/15 5065

ÁTADÁNYAI KÖZIGAZGATÁSI ÉS MUNKAÜGYI BÍRÓSÁG	
Ügyszám kezdőiraton:	
Érkezett:	2016 -09- 14
melléklet:	példány: 4
Ügyszám utóiraton:	+iratanyag 3427228/2016

POSTÁN ÉRKEZETT
GYÜJTŐSZERVENYECSEL TITKÁRSÁG
ÜGYFELKÉPESÍTŐ ALJZAT
SZEMÉLYESEN BEADOTT

90

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott Szabó József () Baumann Mária Zsuzsanna ()
és Baumann Ildikó () – a csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselőnk () ügyvéd () útján – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27 § a) és b) pontja alapján az alábbi

alkotmányjogi panasz indítványt

terjesztjük elő:

Kérjük a T. Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességét, és semmisítse meg azt, mivel az sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdését illetve a XV. Cikk (2) bekezdését.

Kérelmünk **indokolásaként** az alábbiakat adjuk elő:

1. A megsemmisíteni kért, bírói döntések megnevezése, a határidő-számításhoz szükséges adatok közlése (a jogerős ítélet kézhezvételének időpontja stb.):

Kúria Kfv.II.37.400/2016/2. sz. végzése

Átvétel időpontja: 2016. július 15.

Záradék: Az irat papír alapú iratról készített elektronikus másolat.

2016 SZEPT 14

Dátum:

Aláírás: 36

2. Az Alaptörvényben biztosított jog megnevezése:

Jogorvoslathoz való jog [Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdés] illetve a hátrányos megkülönböztetés tilalma [Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdés]

3. A közvetlen érintettség kifejtése (az eljárás megindításának indokai, az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényege, bírói döntés esetén a pertörténet röviden, az ügyben hozott bírói döntések stb.):

Indítványozók felperesként keresetet nyújtottak be a Tatabányai Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz melyben kérték a tulajdonukat képező táti külterületi ingatlanok vonatkozásában a Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal által hozott kisajátítási határozatok megváltoztatását tekintettel arra, hogy a kisajátítási hatóság számukra elfogadhatatlanul alacsony m² árat állapított meg kisajátítási kártalanítási összegként, illetve kérték további, a gátépítéssel érintett ingatlanrészek vonatkozásában a kisajátítás elrendelését arra való hivatkozással hogy ezen területek részben megközelíthetetlené váltak, részben pedig gazdaságos művelésük a jövőben már nem lehetséges. Ugyancsak kérték a kisajátítási eljárás felülvizsgálatát (nem a jogalap tekintetében) mivel véleményük szerint a kisajátítási hatóság több rá vonatkozó jogszabályi rendelkezést megsértett az eljárás során.

A közel 3 évig folyamatban volt ügyben két szakértői vélemény is született az ingatlanok forgalmi értéke vonatkozásában, melyek közül az egyiket a bíróság kizárta a vizsgálatból - tekintettel arra hogy még a kisajátítási hatóság által elfogadott kisajátítási kártalanítási összegnél is alacsonyabb értékben határozta meg az ingatlanok forgalmi értékét - a másik szakértői véleményt pedig arra való hivatkozással nem fogadta el, hogy az abban megállapított kártalanítási összeg kirívóan eltérő (magas) a hatósági határozatban elfogadotthoz képest. Az I. fokú bíróság ítéletének indokolásában nem tért ki arra, hogy miért nem foglalkozott a többlet kisajátítási igénnyel illetve az eljárási hibákkal, mindössze arról tájékoztatta a felpereseket hogy további igényeiket külön polgári peres úton van lehetőségük érvényesíteni. Fentiekre való tekintettel a Tatabányai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.K.27.228/2013/87. sz. ítéletével elutasította a felperesek keresetét.

A felperesek kereseteikben 900 Ft/m² árat kértek megállapítani kisajátítási kártalanítási összegként. A kisajátítási hatóság határozatában 45,76 Ft/m² illetve 57,20 Ft/m² kisajátítási kártalanítási összeget határozott meg, míg a kirendelt szakértő 268 Ft/m² illetve 297 Ft/m² összegeket javasolt megállapítani.

A jogerős ítélettel szemben a törvényes határidőn belül az indítványozók mint felperesek felülvizsgálati kérelmet nyújtottak be a Kúriához, melyben kérték a bírósági ítélet hatályon kívül helyezését és az I. fokú bíróság új eljárás lefolytatására történő utasítását. Indítványozók felülvizsgálati kérelmükben hivatkoztak arra, hogy a bíróság nem tért ki minden kereseti kérelemre ítéletében, illetve ismételten sérelmezték az alacsony kártalanítási összeget.

A Kúria 2016. június 29. napján kelt **Kfv.II.37.400/2016/2.** számú végzésével a felülvizsgálati kérelmet **hivatalból elutasította** arra való hivatkozással, hogy a kisajátítási hatóság által megállapított kisajátítási kártalanítási összeg nem haladja meg az 1 millió forintot, melyre való tekintettel a Pp. 340/A § (2) bek. c. pontja értelmében nincs helye felülvizsgálatnak. Hivatkozott a Kúria Közigazgatási-Munkaügyi Kollégiumának 3/2013. (IX.23.) véleményére, mely szerint kisajátítási ügyekben az értékhatárt a közigazgatási határozatban megállapított fizetési kötelezettség összege határozza meg.

Az ügyben alkalmazott 3/2013.(IX.23.) KMK vélemény szerint a Pp. 340/A § (2) bekezdés c) pontja szerinti kisajátítási tárgyú közigazgatási perekben a **hatósági határozatban** a keresetet előterjesztő ügyfél részére megállapított kisajátítási kártalanítás összege határozza meg a felülvizsgálati eljárás lefolytatásának lehetőségét.

Ezt az értelmezést a Pp. hivatkozott rendelkezésének szövege alapján önmagában is vitathatónak tartjuk, ám amennyiben a Tisztelt Alkotmánybíróság úgy látná, hogy a KMK vélemény - és így a Kúria érdemi vizsgálat nélküli elutasítást tartalmazó határozata - a törvényi szabállyal összhangban lenne, úgy **indítványozzuk, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság az Abtv. 26. § (1) bekezdését alkalmazva a Pp. 340/A. § (2) bekezdés c) pontjának Alaptörvénnyel való összhangját is vizsgálja meg!**

Az Alkotmánybíróság következetes, legutóbb kisajátítási kártalanítás mértékének megállapításával összefüggő ügyben a 3105/2016. (V. 24.) AB végzésben megerősített gyakorlata szerint "a magyar polgári eljárásjog a szabad bizonyítás talaján áll [lásd mindenekelőtt: Pp. 3 § (5) bekezdés, 206 § (1) bekezdés]. Ez azt is jelenti, hogy – az irányadó jogszabályi rendelkezések keretei között – a bizonyítékok súlyát, meggyőző erejét megítélni, azokról számot adni a rendes bíróságok hivatottak; az e mérlegelési szabadságon alapuló döntést az Alkotmánybíróságnak nem áll hatáskörében felülbírálni". Ennek **megfelelően jelen panasz nem a kártalanítási összeg megállapításának felülvizsgálatára irányul.**

Szintén következetes az alkotmánybírósági gyakorlat abban is, hogy a Kúriai általi felülvizsgálat – mint rendkívüli jogorvoslat – az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt rendelkezéssel (jogorvoslathoz való jog) nem hozható összefüggésbe. Ugyanakkor a 3120/2012. (VII. 26.) AB határozat egyértelművé tette azt is, hogy a jogalkotónak a felülvizsgálat szabályozása során fennálló szabadsága nem terjed ki arra, hogy a felülvizsgálati szabályokat más alkotmányi rendelkezéseket megsértve alakítsa ki. Álláspontom szerint ebben az esetben éppen ez történt, hiszen **a magánfelek közötti vagyoni jogi vitákban a Pp. 271. § (2) bekezdése ugyan magasabb, hárommillió forintos felülvizsgálati értékhatárt határoz meg, ez az értékhatártól függő kizárás azonban nem**

vonatkozik azokra az ügyekre, amelyek ingatlan tulajdonára vagy ingatlant terhelő jogra vonatkoznak, vagy ingatlanra vonatkozó jogviszonyból erednek.

Tehát a helyzet úgy áll, hogy a törvényhozó jelenleg az ingatlanokkal összefüggő jogvitákban általában biztosítja ugyan a jogszerűség végső bírósági szervezeten belüli biztosítékaként a felülvizsgálatot, abban az egyetlen esetben azonban, amikor a tulajdonjogi jogvitát az Állam és a magánszemély között a kisajátítási ügyben elsődlegesen a kisajátításról döntő közigazgatási hatóság bírálja el, felülvizsgálatra az egymillió forint alatti ügyekben még sincsen mód. Az ebben megvalósuló diszkriminációt tovább súlyosbítja a konkrét ügyben az, hogy a 3/2013.(IX.23.) KMK véleményen alapuló jogértelmezésből az is következik, miszerint nem az általunk vitatott - az egymillió forintos értékhatárt meghaladó - értéket vette a Kúria a számítás alapjául, hanem a kirívóan alacsony összegben, a hatósági határozatban megállapított kártalanítási összeget.

A döntésből és az alapul fekvő törvényi rendelkezésből így az következik, hogy az alacsony kisajátítási érték meghatározásával maga a kisajátítási hatóság, azaz maga a kisajátításról döntő Állam zárta el előre az indítványozókat attól, hogy ügyében az egyfokú bírósági eljárás bármilyen formában megvalósuló törvényességi felülvizsgálatára mód legyen. Ezzel szemben ingatlannal összefüggő magánfelek közötti jogvitákban a felülvizsgálatot a Pp. megengedi!

Ezen különbségtétel önkényes, annak ésszerű alkotmányos indoka nem áll fenn, sőt, a kisajátításhoz kapcsolt alkotmányos garanciák [Alaptörvény XIII. cikk (2) bekezdés] és a tulajdoni formáknak az Alaptörvényben ugyan külön már nem deklarált, azonban az Alaptörvény XV. cikke alapján továbbra is kiemelt védelmet élvező egyenlősége alapján éppen hogy többletgaranciát kellene nyújtania a szabályozásnak a jogellenes döntésekkel szemben. Mindezek alapján álláspontunk szerint a támadott döntés ellentétes az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésével (hátrányos megkülönböztetés tilalma).

4. Indokolás arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabály, jogszabályi rendelkezés, bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével:

A pertárgyérték megállapítása vonatkozásában az általános szabály a Pp. 24 § (1) bekezdése, azaz a pertárgyérték megállapításánál a keresettel érvényesített követelés értéke az irányadó. Ez az összeg jelen esetben jelentősen meghaladta az 1 millió forintot.

Ehhez képest speciális szabály a Pp. 340/A § (2) bek. c. pontja, amely azonban nem határozza meg pontosan azt, hogy mely eljárásban meghatározott kártalanítási összegnek kell az 1 millió forintot meghaladnia. Evonatkozásban egy 2013-ban született kollégiumi vélemény fejti ki, hogy ezen

ügyekben az értékhatárt a közigazgatási határozatban megállapított fizetési kötelezettség összege határozza meg.

A jogalkotásról szóló 2011. évi CXXX. törvény 2 § (1) bekezdése kimondja, hogy

„A jogszabálynak a címzettek számára egyértelműen értelmezhető szabályozási tartalommal kell rendelkeznie.”

Véleményünk szerint a Pp. vonatkozó rendelkezése ezen követelménynek nem tesz eleget, és egy jogszabálynak nem minősülő kollégiumi vélemény ezt nem orvosolhatja.

A jogszabály megfogalmazása bizonytalan tartalmú, túlzottan leegyszerűsítő, értelmezési igénye ugyanakkor igen magas, melynek nem tesz eleget a szövegezés.

A T. Alkotmánybíróság következetes gyakorlata értelmében a jogorvoslathoz fűződő jog annyit jelent, hogy az érintett jogát vagy jogos érdekét befolyásoló határozat felülvizsgálata érdekében legyen lehetőség más szervhez, vagy azonos szerv magasabb fórumához fordulni (3157/2014.) A jelen esetben ez nem valósulhatott meg, hiszen az ítélettel szemben nincs lehetősége az indítványozóknak felülvizsgálati kérelmet előterjeszteni a pertárgyértékre való tekintettel.

Az indítványozók mint felperesek ezen jogértelmezési probléma miatt esnek az Alaptörvény által biztosított jogorvoslati joguktól, hiszen a kereseti kérelmet nem kimerítő és több tekintetben hiányos I. fokú ítélet ellen nincs lehetőség a jogorvoslatra amiatt, hogy a kisajátítási hatóság határozatában 1 millió forint alatti kártalanítási összeget határozott meg. A indítványozók jogai ezáltal jelentősen csorbulnak, tényleges jogvédelmet nem kaphatnak a kisajátítási határozat elleni egyfokú jogorvoslat miatt.

A kérdés alapvető alkotmányos jelentőségét támasztja alá az is, hogy a 3. pontban részletesen kifejtettek szerint a döntés, illetve az azt megalapozó bírósági gyakorlat a kisajátítással kapcsolatos alkotmányos garanciák érvényesítését érdemben akadályozza, és végső soron arra vezet, hogy az Állam a kisajátítási eljárás keretében lényegesen alacsonyabb szintű törvényességi kontroll mellett tud az ingatlanok tulajdonjogát elvonó döntéseket meghozni, mint amelyek magánszemély károkozókkal szembeni jogviták esetében érvényesülnek.

5. Annak bemutatása, hogy az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva:

A indítványozók a KEM Kormányhivatal határozataival szemben keresettel éltek, illetve az ügyben született I. fokú bírósági ítélettel szemben felülvizsgálati kérelmet terjesztettek elő, melyet azonban a

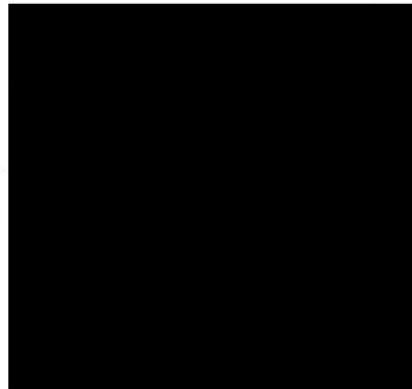
Kúria érdemi vizsgálat nélkül, hivatalból elutasított arra való hivatkozással hogy a pertárgyérték az 1 millió forintot nem haladta meg.

6. Nyilatkozat arról, hogy az ügyben van-e folyamatban felülvizsgálati eljárás a Kúria előtt, illetve arról, hogy kezdeményeztek-e perújítást (jogorvoslat a törvényesség érdekében) az ügyben:

Az ügyben jelenleg nincs felülvizsgálati eljárás a Kúria előtt és perújítást sem kezdeményeztek a felek.

Budapest, 2016. augusztus 24.

Indítványozók képviselőjében:

Mellékletek:

1. Ügyvédi meghatalmazás
2. Nyilatkozat az indítvány és a személyes adatok nyilvánosságra hozhatóságáról
3. Érintettséget alátámasztó dokumentumok